

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIULUI FISCAL DE STAT

pentru anii 2020 – 2023

Funcționarul fiscal – în serviciul contribuabilului

Cuprins

Introducere	2
I. Viziunea de dezvoltare pe termen mediu a Serviciului Fiscal de Stat (misiune, viziune, cultură și valori)	3
II. Situația actuală și analiza SWOT	4
III. Prioritățile de dezvoltare 2020 – 2023. Obiectivele generale și specifice	11
IV. Indicatorii de progres asociați Strategiei și riscurile în implementare	22
V. Estimarea costurilor aferente implementării	24
VI. Implementarea, monitorizarea, raportarea și evaluarea Strategiei	24

Introducere

Serviciul Fiscal de Stat, pe parcursul ultimilor ani, a reușit să realizeze o multitudine de reforme importante, atât din punct de vedere structural, cât și operațional. SFS își desfășoară activitatea sub motto-ul „Funcționarul fiscal – în serviciul contribuabilului”, ceea ce presupune, în primul rând, dezvoltarea și prestarea serviciilor, asistență de calitate bazată pe tehnologiile informaționale inovative, pe respectul și încrederea contribuabililor, deservire automatizată performantă, reducerea costurilor de îndeplinire a obligațiilor fiscale, profesionalismul angajaților și standarde înalte de conduită.

Urmare a evaluării implementării Strategiei de dezvoltare a Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2016 – 2020 s-a evidențiat necesitatea stabilirii unor obiective strategice noi și ambițioase. Nivelul de dezvoltare atins în prezent de SFS reflectă noi perspective de dezvoltare, iar strategia prezentă vine să materializeze aceste noi orizonturi.

Strategia Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2020 – 2023 a fost dezvoltată în contextul noului Program de activitate al Guvernului, a documentelor de politici la nivel național, precum și a bunelor practici de administrare fiscală la nivel internațional.

Acest document a fost dezvoltat printr-un proces deliberat și inclusiv, care a implicat angajații SFS, liderii, grupurile consultative și părțile interesate cheie, inclusiv Ministerul Finanțelor. Am conceput acest document pentru ca noi, angajații Serviciului Fiscal de Stat să ne vedem contribuția la misiunea SFS și să ne stabilim obiectivele cheie care să ne ghideze activitatea în următorii patru ani.

I. Viziunea de dezvoltare pe termen mediu a Serviciului Fiscal de Stat (misiune, viziune, cultură și valori)

Misiunea noastră este de a asigura colectarea eficientă și eficace a veniturilor publice, în colaborare cu alte instituții naționale și internaționale, de a aplica politicile și reglementările în domeniul fiscal, precum și de a dezvolta civismul fiscal al contribuabililor prin promovarea conformării voluntare.

Viziunea noastră este de a deveni o autoritate fiscală modernă și performantă, eficientă și inovatoare care să ofere servicii de înaltă calitate, prin implementarea unor procese simple și transparente, bazate pe soluții IT și planificare pe bază de risc, menite să optimizeze costurile de administrare fiscală, cât și creșterea conformării benevole.

Scopul nostru constă în promovarea continuă a spiritului de conformare voluntară a contribuabililor la declararea și la plata obligațiilor fiscale, sporirea gradului de performanță al administrării fiscale în vederea fortificării capacității de funcționare și dezvoltare a statului în scopul acoperirii necesităților social-economice și oferirii contribuabililor a serviciilor fiscale calitative conform bunelor practici europene.

Cultura și Valorile care sunt la temelia viziunii noastre sunt:

Respect – funcționarii fiscali tratează toți contribuabilii în mod obiectiv, imparțial și în conformitate cu legislația în vigoare;

Legalitate – toți angajații noștri activează în strictă conformitate cu legislația fiscală, astfel încât să asigure că toate impozitele și taxele sunt achitate în mod corect și la timp;

Transparență – rezultatele noastre sunt publice și pot fi monitorizate și controlate de către cetățeni și autoritățile interesate, în conformitate cu legislația;

Performanță – desfășurarea activității conform celor mai înalți parametri de profesionalism, în scopul îndeplinirii interesului public, în condiții de economicitate, eficacitate și eficiență;

Profesionalism și integritate – sentimentul demnității și dreptății este suportul fundamental în exercitarea atribuțiilor de serviciu a funcționarilor fiscali. Noi ne exercităm atribuțiile corect, onest, profesional și suntem conștienți de responsabilitățile noastre.

II. Situația actuală și analiza SWOT

Anul 2016 a fost anul reformativ al SFS, nu doar din motivul aprobării unui șir de documente strategice de importanță majoră precum Strategia de dezvoltare a SFS pentru anii 2016 – 2020, Strategia de dezvoltare IT a SFS pentru anii 2016 – 2020, Strategia de comunicare a SFS pentru anii 2016 – 2018, Strategia de dezvoltare profesională a SFS pentru anii 2017 – 2020, dar și datorită implementării Proiectului de pregătire a Proiectului TAMP și încheierea acordurilor de finanțare și împrumut aferente, precum și aprobării Legii nr.281 din 16 decembrie 2016 prin care a avut loc reorganizarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și absorbirea inspectoratelor fiscale de stat teritoriale, cu punere în aplicare din 1 aprilie 2017.

Prin urmare, anul 2017 a fost marcat de un proces amplu de reorganizare care a contribuit la consolidarea nu doar a capacităților instituționale, dar a avut un impact major atât asupra contribuabililor, cât și a economiei naționale în ansamblu.

Astfel, sistemul unitar de administrare fiscală a permis standardizarea serviciilor oferite contribuabililor. Prin aceste mecanisme noi de administrare, ne-am concentrat activitățile pe uniformizarea procesului de deservire, cu o abordare prietenoasă și deschisă față de toți contribuabilii.

Structura unificată a Serviciului Fiscal de Stat, în vigoare de la 1 aprilie 2017, include:

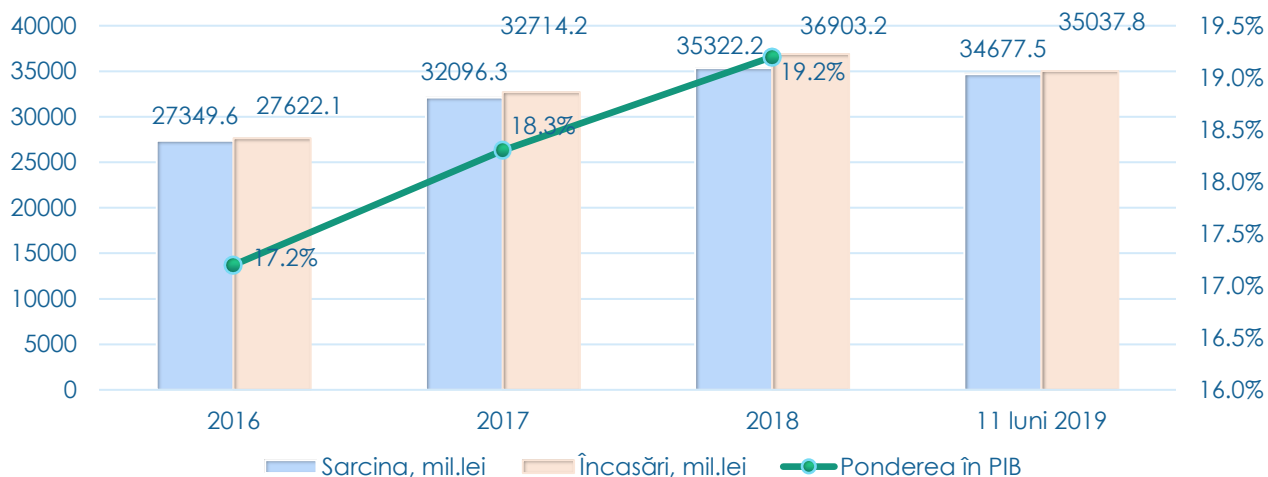
- aparatul central, responsabil de aspectele metodologice, de planificare, suport, gestiune, dar și de administrare a contribuabililor mari;
- 4 direcții generale de administrare fiscală (Nord, Sud, Centru și mun. Chișinău), în cadrul cărora sunt concentrate funcțiile de control, de gestionare a arieratelor și asistență juridică;
- direcțiile de deservire și prestări servicii contribuabililor la nivel regional.

În anul 2018 au fost extinse atribuțiile SFS, astfel încât, începând cu 1 octombrie, urmare a modificării Codului de procedură penală, Serviciul Fiscal de Stat a fost investit cu atribuția de constatare a infracțiunilor (prevăzute la anumite articole din Codul penal). Aceste modificări legislative vin să optimizeze, pe termen lung, procesele de investigare penală la nivel național.

De asemenea, conștientizând necesitatea uniformizării activităților în cadrul noii structuri centralizate, pe parcursul anilor 2017 – 2018 am asigurat descrierea și cartografierea proceselor de administrare fiscală. Acest lucru a permis depistarea și înlăturarea lacunelor existente în activitate, standardizarea procedurilor și proceselor de administrare fiscală, precum și eficientizarea proceselor de deservire a contribuabililor.

Reforma instituției a dat rezultate tangibile la realizarea indicatorilor de performanță privind colectarea veniturilor la buget. Astfel, veniturile acumulate la bugetul public național, pe care le administrăm, în anul 2018 au înregistrat o creștere cu 33,6% față de anul 2016. Capacitatea noastră de a asigura colectarea veniturilor bugetare, are tendință de creștere, după cum poate fi observat în diagrama de mai jos.

Evoluția încasărilor la BPN administrate de SFS și ponderea acestora în PIB în anii 2016 - 2019

Colectarea eficientă a impozitelor și taxelor reprezintă o piatră de temelie a unui sistem fiscal eficient, iar conformarea voluntară reprezintă pentru noi instrumentul prioritar al asigurării încasărilor. Pe parcursul anilor 2016 – 2019 am consolidat relațiile noastre cu contribuabilii prin implementarea Programelor anuale de conformare a contribuabililor. Astfel, ne-am orientat eforturile pentru conformarea contribuabililor în segmentele economiei naționale cu cele mai mari riscuri de neconformare, ca construcții, agricultură, servicii de alimentație publică, etc. De asemenea, Programul de conformare pentru anul 2018 a inclus și un compartiment inovativ și anume persoanele fizice pasibili subiecți ai estimării veniturilor prin metode și din surse indirecte. Totodată, o atenție sporită acordăm întreprinderii acțiunilor de diminuare a fenomenului salariilor ”în plic” și a muncii ”la negru”. Astfel, spre exemplu, ponderea impozitelor și taxelor achitate la un leu vânzări pentru anul 2018 comparativ cu anul 2017 a înregistrat o creștere de 22,6%, ca rezultat a implementării programelor de conformare. De asemenea, în sectorul construcțiilor, obligațiile fiscale achitate de reprezentanții acestui sector, în semestrul I al anului 2019, ca urmare a acțiunilor de conformare desfășurate pe parcursul implementării programelor de conformare, au crescut cu 23% față de perioada precedentă supusă analizei, iar salariul mediu lunar – cu 20%.

Pe parcursul anilor 2016 – 2019 am continuat inițiativele de automatizare a proceselor aferente administrării fiscale dezvoltând noi sisteme și oferind contribuabililor noi servicii, printre care:

- SIA „Sistem de management al cazurilor”, modulul „Control fiscal – persoane juridice” etapa I (2018) – permite formarea, stocarea, evidența și analiza documentelor și a acțiunilor din cadrul controlului fiscal efectuat la persoane juridice;
- SIA „e-Cerere” dezvoltat pe parcursul anilor de către Serviciul Fiscal de Stat, este o soluție informațională menită să înlocuiască procedura tradițională de depunere a cererilor de către contribuabili cu un mecanism modern, bazat pe tehnologii informaționale. Astfel, sistemul permite prelucrarea electronică a cererilor depuse on-line de contribuabili și eliberarea certificatelor de către Serviciul Fiscal de Stat cu utilizarea semnăturii electronice întru: efectuarea/amânarea controalelor fiscale; modificarea perioadei fiscale; stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești; înregistrare a contractelor de dare în locațiune a bunurilor imobiliare de către persoanele fizice; înregistrarea on-line a contribuabililor/subdiviziunilor; eliberarea/prelungirea patentelor de întreprinzător, etc.
- Modulul „Contul Unic” în cadrul SIA „Contul curent al contribuabilului” (2018) – permite achitarea obligațiilor fiscale printr-un singur instrument;
- SIA „Gestionarea și Eliberarea Actelor permissive” (SIA GEAP) la eliberarea Certificatului de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și control (MCC) cu memorie fiscală (2018) – furnizează serviciul de eliberare a certificatului prin intermediul SIA GEAP, care este un ghișeu unic de eliberare a actelor permissive deținut de Agenția Servicii Publice;
- Cererea de restituire a impozitului pe venit prin intermediul SIA „Declarație electronică” – oferă posibilitatea de depunere online a cererii de restituire a impozitului pe venit achitat/reținut în plus persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător;
- SIA ”Stingerea obligațiilor fiscale prin intermediul SCITL” (2017) – are drept scop optimizarea procesului privind organizarea și evidența obligațiilor fiscale aferente impozitelor și taxelor administrate de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale;
- SIA ”Crearea și circulația documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat, bănci și prestatorii de servicii de plată – persoane fizice” (2018) – permite transferul electronic de informații de către bănci și prestatorii de servicii de plată a informațiilor care confirmă deschiderea, modificarea sau închiderea conturilor bancare de către persoanele fizice.

La acest compartiment trebuie de menționat, totuși, despre existența anumitor deficiențe de auditare a sistemelor informaționale, din motivul lipsei unui acord de

colaborare/memorandum de înțelegere cu actualul administrator tehnico-tehnologic al sistemului informațional al SFS.

Cu toate acestea, Serviciul Fiscal de Stat aplică în permanență standardele naționale de control intern, oferind recomandări de creștere a eficienței proceselor, recomandări care, în mare parte, sunt implementate de structurile SFS.

Sondajul independent realizat de către S.C. Magenta Consulting S.R.L. în anul 2018 la nivel național pentru a evalua nivelul satisfacției contribuabililor, relevă că circa 69% dintre persoanele fizice intervievate (1026 respondenți) și 76% dintre persoanele juridice (549 respondenți) sunt satisfăcute de serviciile pe care le oferim. Conform opiniei a 73% din respondenți persoane fizice și 87% din respondenți persoane juridice, angajații noștri, cu care au interacționat, au fost amabili și au manifestat dorința de a ajuta. În același timp, printre greutățile întâmpinate de respondenți au fost cele corelate cu depunerea on-line a declarațiilor, astfel, circa 35% persoane juridice au menționat că acestea se încarcă greu sau în unele cazuri nu se încarcă deloc, în special în ziua când este termenul limită de prezentare. Pe această filieră, ne propunem în continuare, să dezvoltăm serviciile electronice și să le face utile pentru contribuabili.

În perioada anilor 2016 – 2019 am reușit să avansăm 45 de poziții în ceea ce privește „Plata impozitelor” în cadrul clasamentului „Doing Business” realizat de Banca Mondială. La acest compartiment („Plata impozitelor”) sunt incluși următorii subindicatori: numărul total de plăți pe an (i), timpul necesar pentru conformare (ii), cota totală a impunerii (iii) și operațiuni post declarare (iv).

Această tendință de îmbunătățire a fost determinată de introducerea sistemului de declarații electronice, achitarea în regim online a unor impozite și reducerea numărului de declarații. Totuși, dacă e să ne referim la întregul studiu al Băncii Mondiale „Costul reglementării afacerilor”, per total, Republica Moldova este în top 50 din 190 țări, ceea ce este mai mult decât îmbucurător, întrucât în topul țărilor care crează cele mai favorabile condiții pentru desfășurarea afacerilor sunt țările cu venituri înalte precum Noua Zeelandă, Singapore, Danemarca, Norvegia, SUA, Marea Britanie. Totodată, din grupul economiilor cu venituri mici-mijlocii, Moldova este prima țară (locul 1) în top 50 țări din clasamentul general.

În prezent, beneficiem de suportul și asistența partenerilor de dezvoltare precum Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, Departamentul Trezoreriei SUA și Agenția Fiscală Suedeză.

Proiectul de modernizare a administrării fiscale TAMP este implementat cu suportul Băncii Mondiale. Proiectul a fost demarat în anul 2017 și este în proces de derulare (restructurarea proiectului a avut loc în anul 2019). Obiectivul principal al proiectului este de a îmbunătăți colectarea veniturilor, conformarea fiscală și serviciile

prestate contribuabililor, precum și de a asigura implementarea sistemului informațional de management fiscal.

Ca activitate de suport pentru implementarea Proiectului TAMP, în cadrul Programului internațional de asistență al Departamentului Trezorerie SUA, pe parcursul anilor 2017 – 2019, Serviciul Fiscal de Stat a beneficiat de suport și asistență tehnică, în special în: elaborarea Strategiei de deservire a contribuabililor și desfășurarea instruirilor de comunicare cu contribuabilii în exercitarea de către funcționarii fiscali a funcțiilor de management a arieratelor, elaborarea și descrierea Manualului operațional privind managementul arieratelor, efectuarea auditului tehnologiilor informaționale, precum și alte activități de suport.

În luna septembrie 2018 a fost lansat un nou proiect de cooperare cu Agenția Fiscală Suedeză pentru perioada 2018 – 2021. Proiectul este finanțat de Agenția Suedeză pentru Cooperare Internațională și Dezvoltare. Obiectivele proiectului de cooperare sunt de a dezvolta capacitățile de management al resurselor umane, de a consolida capacitățile privind schimbul internațional de informații și de a îmbunătăți gestionarea arieratelor fiscale.

Cu suportul Fondului Monetar Internațional, Serviciul Fiscal de Stat, implementează, începând cu anul 2017, Proiectul de administrare a veniturilor finanțat de Guvernul Țărilor de Jos care se axează pe două obiective generale: 1) consolidarea managementului administrării fiscale și aranjamentelor organizaționale și 2) consolidarea funcțiilor de bază ale administrației fiscale. Pe parcursul perioadei de implementare a proiectului au fost atinse rezultate considerabile, printre care: restructurarea Serviciului Fiscal de Stat, instituirea funcției de constatare a fraudelor fiscale, dar și activități operaționale de consolidare a principalelor funcții de administrare fiscală. În contextul proiectului, au fost desfășurate lucrări de curățire a registrului contribuabililor, eliminarea contribuabililor inactivi și a entităților nevalide, precum și elaborarea conceptului noului registru fiscal de stat, dar și al registrului salariaților, care va asigura o integritate a bazei de date a contribuabililor cu toată informația actuală necesară în scopuri fiscale.

SFS are misiunea de a exercita multitudinea sarcinilor și aspirațiilor orientate spre deservirea eficientă a contribuabililor și prevenirea evaziunilor fiscale. Obiectivul major rămâne în continuare asigurarea onorării demne de către contribuabili a obligațiilor fiscale și oferirea de servicii eficiente. În acest scop, pentru a obține informații în profunzime și a evalua, prin intermediul mecanismului de feedback, gradul de satisfacție al contribuabililor și opinia acestora, ne propunem dezvoltarea și implementarea unui sistem/mecanism modern de efectuare a sondajelor calitative, contribuind, astfel, la optimizarea serviciilor oferite de SFS, consolidarea capacității de comunicare și îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor.

Pe termen mediu, realizarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare a Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2020 – 2023 poate fi influențată de apariția și amplificarea unor perturbări generate de factori interni sau externi. În prezent, unii dintre acești factori pot fi prevăzuți, dar impactul lor este dificil de evaluat și prognozat, cantitativ sau ca eșalonare în timp. Obiectivele propuse pe termen mediu sunt unele potențiale, succesul dezvoltării fiind dependent într-o mare măsură de disponibilitatea resurselor (umane, tehnologice, financiare) și de conjuncturile naționale și regionale (suportul Guvernului, uniformitatea reformelor).

Astfel, punctele forte și cele slabe (cadrul de factori interni), dar și oportunitățile și amenințările (cadrul de factori externi) pe care le-am identificat la etapa elaborării prezentului document de politici, sunt descrise în următoarea schemă:

Analiza SWOT

Puncte tari (Strengths)	Puncte slabe (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> • Restructurarea SFS și unificarea administrării fiscale asigură standardizarea serviciilor fiscale de înaltă calitate prestate contribuabililor și la optimizarea cheltuielilor; • Procesele de lucru descrise și adaptate la noua structură organizațională; • Funcțiile improprii de comercializare și evaluare a bunurilor sechestrate eliminate din atribuțiile SFS; • Capacitatea înaltă de administrare a încasărilor la BPN, conform sarcinilor stabilite; • Nivel înalt de conformitate la standardele naționale de control intern; • Eficiență în colectarea impozitelor și taxelor și în reducerea evaziunii fiscale prin programele de conformare pe bază de risc; • Integritatea instituțională consolidată în urma acțiunilor continue anticorupție în rândul funcționarilor fiscali; • Capacitate înaltă de absorbție a asistenței tehnice furnizate de donatorii externi; • Utilizarea managementului riscurilor drept instrument pentru identificarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor SFS 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unui sistem informațional în totalitate integrat, care ar facilita analiza unui volum mare de date pentru o administrare eficientă a veniturilor fiscale; • Lipsa unui registru fiabil al contribuabililor care ar deveni un instrument util din perspectiva tehnicilor moderne de administrare fiscală; • Lipsa unui program de asigurare și îmbunătățire a calității administrării și controlului fiscal; • Inexistența unui plan de asigurare a continuității activității în caz de calamitate; • Capacități reduse în implementarea managementului de proiect; • Lipsa unui acord de colaborare/memorandum de înțelegere cu administratorul IT al sistemului informațional al SFS; • Acces limitat al auditului intern la sistemele informaționale ale SFS; • Spațiu de muncă neadaptat la capacitățile de dezvoltare; • Lipsa unui instrument de apreciere a nivelului de satisfacție a contribuabililor față de serviciile prestate de SFS

Oportunități (Opportunities)	Amenințări (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • Proiect de modernizare a administrării fiscale în derulare, premisă pentru dezvoltarea sistemului informațional integrat de management fiscal; • Suport al donatorilor externi în promovarea și implementarea reformelor de administrare fiscală; • Suportul societății civile pentru eficientizarea și modernizarea administrării fiscale; • Posibilitatea eficientizării, în baza Convenției OCDE, a schimbului de informații cu alte state în scopul identificării persoanelor fizice sau juridice, care se eschivează de la declararea veniturilor și plata impozitelor; • Funcția de constatare a infracțiunilor investită SFS contribuie la consolidarea proceselor de urmărire penală la nivel național; • Resursele oferite de Agenția de Guvernare Electronică sunt utilizate pentru facilitarea schimbului de date guvernamentale cu alte instituții conectate 	<ul style="list-style-type: none"> • Instabilitatea climatului economic și politic; • Sensibilitatea înaltă a securității cibernetice la nivel național; • Proces tergiversat de adoptare a legilor cu impact asupra domeniului fiscal; • Instabilitatea și/sau ambiguități ale cadrului legislativ în domeniul fiscal care creează dificultăți de administrare; • Gradul de complexitate al schemelor de evaziune fiscală face dificilă monitorizarea acestora; • Reducere a finanțării din partea donatorilor externi cauzată de schimbarea priorităților de guvernare; • Instrument de estimare a decalajului fiscal nealiniat la practicile internaționale

III. Prioritățile de dezvoltare 2020 – 2023. Obiectivele generale și specifice

Pentru următorii 4 ani de activitate ne-am stabilit următoarele priorități de dezvoltare:

1. *Dezvoltarea instituțională;*
2. *Consolidarea procesului de deservire și evidență a contribuabililor;*
3. *Consolidarea managementului conformării voluntare și forțate;*
4. *Modernizarea tehnologiilor informaționale.*

Prioritățile de dezvoltare ale SFS

Prioritate de dezvoltare 1: Dezvoltarea instituțională

Obiectiv general 1.1: Consolidarea și eficientizarea structurii organizaționale a Serviciului Fiscal de Stat

De ce?

Serviciul Fiscal de Stat implementează cele mai bune practici de administrare fiscală. O structură organizatorică cu funcții centralizate va spori eficiența în activitate, va reduce costurile de administrare și în același timp va oferi contribuabililor un spectru larg de servicii standardizate și de calitate înaltă. Serviciul Fiscal de Stat a trecut prin mai multe etape de reorganizare, care au adus impactul scontat în materie de consolidare a proceselor și serviciilor, totuși, există încă oportunități de optimizare a funcțiilor de administrare fiscală.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
1.1.1. Consolidarea administrării fiscale prin centralizarea funcției de gestionare a arieratelor	2020	✓ Activitate eficient desfășurată; ✓ Sarcina de încasări la buget asigurată;
1.1.2. Consolidarea funcției de control prin dezvoltarea funcției de evaluare a calității controlului fiscal	2021	✓ Costuri de administrare fiscală în scădere; ✓ Nivel de performanță crescut;
1.1.3. Consolidarea administrării fiscale prin centralizarea funcției de control operativ	2021	✓ Atribuții funcționale executate corect și deplin prin divizarea optimă a obligațiilor și
1.1.4. Consolidarea administrării fiscale prin centralizarea funcției de control post operațional	2022	responsabilităților din cadrul SFS

Obiectiv general 1.2: Consolidarea sistemului de control intern managerial capabil să asigure implementarea politicilor în domeniul fiscal

De ce?

O administrare eficientă nu este posibilă fără responsabilități de control managerial intern. Acest lucru este esențial în condițiile în care SFS gestionează mijloace ale bugetului public național, fiind necesară o bună coordonare a managementului riscurilor, activităților de control, documentarea proceselor și creșterea transparenței de gestiune. De asemenea, după cum a fost menționat, auditarea sistemelor informaționale este deficitară și necesită măsuri de perfecționare.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
1.2.1. Perfecționarea sistemului de control intern managerial prin instituirea unui sistem eficient al riscurilor	2020 – 2021	✓ Sistem de control intern managerial conform Standardelor naționale de control intern;
1.2.2. Consolidarea funcției de audit intern	2020 – 2023*	✓ Riscurile critice aferente proceselor gestionate de SFS documentate (identificate, pașaportizate și evaluate) corespunzător; ✓ Nivel înalt de implementare a recomandărilor de audit; ✓ Sisteme și aplicații informaționale de auditare conforme Standardelor naționale de audit intern implementate; ✓ Nivel înalt de implementare a standardelor naționale de control intern

Obiectiv general 1.3: Consolidarea culturii instituționale prin dezvoltarea eficace a resurselor umane

De ce?

Serviciul Fiscal de Stat promovează continuu valorile și principiile de activitate prin intermediul funcționarilor săi. De abilitățile și competența acestora depinde eficacitatea în activitate, capacitatea de dezvoltare a instituției și cultura instituțională care se promovează.

Funcționarii nou-angajați necesită o abordare deosebită și, în acest sens, o atenție majoră se va acorda instruirilor complexe și de durată pentru această categorie de angajați.

* Activități specifice care urmează a fi realizate anual pe parcursul implementării Strategiei de dezvoltare a Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2020 – 2023

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
1.3.1. Dezvoltarea continuă a capacităților resurselor umane din cadrul SFS	2020– 2023*	✓ Echipă consolidată și profesionistă;
1.3.2. Consolidarea capacității centrului de instruire al SFS	2020	✓ Productivitate, performanță și eficiență în executarea sarcinilor și atribuțiilor;
1.3.3. Implementarea Conceptului privind formatorii din cadrul SFS și desfășurarea instruirilor	2020 – 2023	✓ Proces modern de pregătire și dezvoltare profesională a angajaților; ✓ Potențial de leadership al angajaților fructificat

Obiectiv general 1.4: Asigurarea condițiilor optime de muncă pentru funcționarii structurii consolidate a Serviciului Fiscal de Stat

De ce?

Pentru exercitarea conformă a funcțiilor și atribuțiilor, angajații Serviciului Fiscal de Stat au nevoie de condiții optime de muncă. De asemenea, crearea unui climat propice de lucru și asigurarea unei imagini unitare a instituției sunt necesare pentru sporirea nivelului de implicare și devotament al angajaților față de instituție.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
1.4.1. Crearea condițiilor adecvate de muncă pentru asigurarea funcționării structurii unificate a SFS	2020 – 2023	✓ Nivel crescut de satisfacție al angajaților; ✓ Siguranță și confort la locul de muncă;
1.4.2. Asigurarea ajustării și promovării imaginii corporative conform standardelor de brand în cadrul tuturor subdiviziunilor SFS	2020	✓ Cultură corporativă consolidată; ✓ Consecvență în promovarea imaginii SFS și în atitudinea contribuabililor față de instituție

Obiectiv general 1.5: Consolidarea climatului de integritate instituțională și întreprinderea măsurilor pentru minimizarea efectelor degradante ale corupției

De ce?

Serviciul Fiscal de Stat, ca parte integrantă a autorităților publice, este afectat de opinia societății despre integritatea structurilor administrație publice. Astfel, SFS trebuie să își îndrepte eforturile pentru a reduce și a preveni orice formă de manifestare a corupției și de amenințare asupra integrității funcționarilor săi.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
1.5.1. Promovarea climatului de integritate instituțională în cadrul SFS	2020 – 2023*	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Incidentele de integritate prevenite; ✓ Responsabilitate civică înaltă în rândul angajaților SFS;
1.5.2. Creșterea gradului de transparență privind activitatea de administrare fiscală, precum și privind integritatea instituțională	2020 – 2023*	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Toleranță zero la corupție; ✓ Transparență aferentă măsurilor de asigurare a integrității instituțională

Obiectiv general 1.6: Modernizarea SFS și consolidarea cooperării internaționale

De ce?

Serviciul Fiscal de Stat este în plin proces de dezvoltarea, inclusiv prin asistența oferită de organizațiile internaționale. Pentru a ne consolida capacitățile de management al proiectelor, a crește gradul de încredere al partenerilor, precum și lărgirea orizonturilor de cooperare este necesar atingerea obiectivelor propuse.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
1.6.1. Asigurarea schimbului automat de informații privind conturile financiare cu administrațiile fiscale străine în baza Convenției – cadru a OCDE „Acordul multilateral al autorităților competente pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare”	2020 – 2022	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Schimb de informații cu administrațiile fiscale a altor state eficientizat; ✓ Grad de transparență crescut și colectare facilitată a veniturilor fiscale; ✓ Relații economice, comerciale, de investiții cu alte state îmbunătățite și concurență fiscală corectă;
1.6.2. Consolidarea relațiilor de cooperare internațională și implementarea obiectivelor stabilite în proiectele de dezvoltare realizate cu suportul partenerilor de dezvoltare	2020 – 2023*	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Procese și proceduri de administrare fiscală aliniate la cele mai bune practici în domeniul; ✓ Asistență tehnică furnizată de parteneri de dezvoltare gestionată eficient în cadrul SFS

Prioritate de dezvoltare 2: Consolidarea procesului de deservire și evidență a contribuabililor

Obiectiv general 2.1: Creșterea calității serviciilor destinate contribuabililor, inclusiv a serviciilor electronice

De ce?

Dezvoltarea serviciilor de calitate care să satisfacă necesitățile contribuabililor reprezintă pilonul de bază privind orientarea noastră strategică. Utilizarea celor mai performante instrumente informaționale în cadrul serviciilor pe care le prestăm contribuie la minimizarea riscurilor de administrare fiscală ale contribuabililor și creșterea eficienței noastre de gestionare a impozitelor și taxelor.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
2.1.1. Extinderea serviciilor electronice prestate contribuabililor	2020 – 2023	✓ Accesibilitate înaltă a informației din domeniul fiscal;
2.1.2. Lansarea unei versiuni noi a paginii web oficiale a SFS	2020	✓ Proceduri de raportare simplificate;
2.1.3. Dezvoltarea funcționalităților de generare a dărilor de seamă precompletate	2020 – 2023	✓ Nivel înalt de digitizare a serviciilor prestate de către SFS;
2.1.4. Fortificarea procesului de deservire a contribuabililor prin implementarea cabinetului electronic al contribuabilului	2020	✓ Costuri de conformare reduse pentru contribuabili; ✓ Costurilor administrative reduse pentru SFS; ✓ Interacțiunea directă a contribuabililor cu funcționarii fiscali minimizată

Obiectiv general 2.2: Consolidarea capacității de deservire și comunicare instituțională

De ce?

Suntem în serviciul contribuabilului și toate eforturile noastre se îndreaptă spre asigurarea deserviri și asistențe contribuabililor la cel mai înalt nivel.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
2.2.1. Consolidarea administrării fiscale prin uniformizarea practicii de administrare fiscală și aplicare a	2020 – 2023	✓ Baza generalizată a practicii fiscale actualizată permanent;

prevederilor legislației fiscale		
2.2.2. Consolidarea capacităților de comunicare prin elaborarea și implementarea Strategiei de comunicare a SFS pentru anii 2020 – 2023	2020 – 2023	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Relațiile de colaborare între SFS și contribuabililor consolidate; ✓ Proces de comunicare cu contribuabililor îmbunătățit; ✓ Capacități îmbunătățite de deservire a contribuabililor;
2.2.3. Dezvoltarea sistemului de evaluare a satisfacției contribuabililor față de servicii SFS	2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Canale eficiente de comunicare interne, cu contribuabilii, cu mass-media și instituțiile guvernamentale create

Obiectiv general 2.3: Eficientizarea procedurilor de evidență a contribuabililor și a veniturilor fiscale

De ce?

Pentru o administrare fiscală eficientă sunt necesare sisteme, procese și proceduri eficiente de obținere, analiză și gestionare a informațiilor despre contribuabili. În același timp, planificarea și monitorizarea precisă și realistă a veniturilor este esențială pentru o execuție bugetară corectă.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
2.3.1. Îmbunătățirea procesului de evidență a contribuabililor prin dezvoltarea Registrului contribuabililor și Registrului angajaților	2020 – 2021	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Registrul fiscal implementat; ✓ Evidența electronică a tuturor angajatorilor/angajaților din Republica Moldova asigurată
2.3.2. Dezvoltarea funcționalităților sistemului informațional „Contul curent al contribuabilului”	2020 – 2021	
2.3.3. Dezvoltarea sistemului informațional în vederea monitorizării electronice a vânzărilor	2020	

Prioritate de dezvoltare 3: Consolidarea managementului conformării voluntare și forțate

Obiectiv general 3.1: Creșterea conformării voluntare a contribuabililor la declararea și achitarea deplină și în termen a obligațiilor fiscale

De ce?

Sarcina noastră este de a promova continuu în rândul contribuabililor conformarea voluntară la prevederile legislației fiscale. Pentru a îndeplini această sarcină utilizăm o gamă largă de instrumente orientate în primul rând spre o deservire și tratare corectă a contribuabililor.

Pentru realizarea sarcinii propuse urmează a fi implementate procese simple și transparente, care ulterior vor contribui la îmbunătățirea serviciilor prestate contribuabililor pentru a ridica nivelul deservirii contribuabililor pentru ca aceștia să execute la timp și în volum deplin obligațiile fiscale.

Activitățile specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
3.1.1. Consolidarea și extinderea Programului de conformare fiscală în scopul redirecționării potențialului de control pe acțiuni de conformare voluntară în vederea prevenirii și profilaxiei fraudelor fiscale	2020	<ul style="list-style-type: none">✓ Nivel înalt de disciplină fiscală în rândul contribuabililor;✓ Metodologie de evaluare a decalajului fiscal îmbunătățită;✓ Instrumente eficiente aplicate la determinarea decalajului fiscal;
3.1.2. Dezvoltarea metodologiei de evaluare a decalajului fiscal	2020	<ul style="list-style-type: none">✓ Majorarea impozitelor încasate urmare a reducerii decalajului fiscal;
3.1.3. Identificarea și reducerea decalajului fiscal pentru cele mai relevante segmente ale economiei naționale	2020 – 2023*	<ul style="list-style-type: none">✓ Fenomenul economiei tenebre și practica muncii „la negru” și a salariului „în plic” minimizat;
3.1.4. Implementarea Strategiei de conformare a persoanelor fizice cu venituri mari	2020 – 2023*	<ul style="list-style-type: none">✓ Strategia de conformare a persoanelor fizice cu venituri mari implementată la nivel de 100%;
3.1.5. Reducerea fenomenului muncii ne(sub) declarate	2020 – 2021*	<ul style="list-style-type: none">✓ Fenomenul de neutilizare a ECC combătut și încasările la Bugetul Public Național majorate

Obiectiv general 3.2: Eficientizarea sistemului de management al riscurilor de neconformare

De ce?

Gestionarea riscurilor de conformare este orientată spre promovarea conformării fiscale prin aplicarea celor mai simple și eficiente tratamente pentru atenuarea riscurilor de neconformare, iar automatizarea sistemului de selectare și evaluare a riscurilor contribuie la transparența în activitatea de conformare aplicată de SFS.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
3.2.1. Implementarea și dezvoltarea unui sistem automatizat de evaluare a riscurilor de neconformare fiscală	2020 – 2023	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Capacități consolidate de analiză și identificare a riscurilor de evaziune fiscală și neonorare a obligațiilor față de buget; ✓ Gestionare eficientă a sistemului de riscuri de neconformare; ✓ Tratamente eficiente aplicate pentru atenuarea riscurilor de neconformare; ✓ Procese interne de analiză a cazurilor cu indici de infrațiuni majore îmbunătățite
3.2.2. Dezvoltarea sistemului de management al cazurilor	2020 – 2023	
3.2.3. Implementarea conceptului cadranelor de diferențiere a riscurilor în procesul de conformare a persoanelor fizice cu venituri mari	2020	
3.2.4. Consolidarea acțiunilor de control în domeniile cu risc sporit de neconformare fiscală	2020 – 2023	

Obiectiv general 3.3: Consolidarea proceselor și procedurilor de control din cadrul SFS

De ce?

Controlul fiscal are drept scop verificarea modului în care contribuabilul respectă legislația fiscală. Astfel, este necesar aplicarea unor mecanisme și tehnici bine determinate care să contribuie la detectarea evaziunii fiscale și să asigure conformarea comportamentului fiscal al contribuabilului pentru a nu tolera pe viitor erorile admise.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
3.3.1. Eficientizarea și automatizarea proceselor de control fiscal	2020 – 2023	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Procese automatizate de efectuare a controlului fiscal implementate; ✓ Eficiență crescută a controalelor fiscale;
3.3.2. Perfecționare metodologiei de efectuarea a controlului fiscal și consolidarea manualului de control fiscal	2020 – 2023	

3.3.3. Consolidarea cadrului legislativ în vederea optimizării aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a veniturilor persoanelor fizice	2020 – 2023	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Risc minimizat de eroare produsă de factorul uman în procesul de control; ✓ Metode eficiente de efectuare a controlului prin metode și din surse indirecte; ✓ Evaziune fiscală redusă și nivelul de conformare voluntară majorat
---	-------------	--

Obiectiv general 3.4: Creșterea eficienței de colectare a veniturilor

De ce?

Serviciul Fiscal de Stat asigură statul cu resursele necesare pentru buna sa funcționare. Aplicarea instrumentelor eficiente de gestionare a procesului de colectare a veniturilor va favoriza dezvoltarea întregii societăți și va spori capacitatea statului de autogestiune.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
3.4.1. Consolidarea cadrului legislativ în vederea optimizării gestionării arieratelor și automatizarea proceselor operaționale	2020 – 2023	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nivelul de colectare a veniturilor majorat; ✓ Decalajul între prognozele de venituri și încasările înregistrate minimizat;
3.4.2. Dezvoltarea metodologiei de prognozare și raportare a veniturilor	2020 – 2023	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ponderea arieratelor fiscale în total venituri fiscale colectate anual în scădere;
3.4.3. Instituirea mecanismului de prelucrare, gestionare și comercializare a bunurilor contribuabililor aflați în proces de insolvabilitate	2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Timpul de recuperare a creanțelor bugetare redus; ✓ Mecanismul de evidență analitică a proceselor verbale implementat
3.4.4. Îmbunătățirea și automatizarea procesului de evidență și gestiune a mandatelor de executare	2020	
3.4.5. Îmbunătățirea și automatizarea evidenței proceselor verbale contravenționale	2020	

Prioritate de dezvoltare 4: Modernizarea tehnologiilor informaționale

Obiectiv general 4.1: Dezvoltarea sistemului informațional integrat

De ce?

Sistemul informațional integrat va asigura unificarea și ajustarea tuturor componentelor sistemului IT al SFS, alinierea funcționalității pentru operațiunile fiscale la cele mai bune practici internaționale și eficientizarea și optimizarea activității funcționarilor fiscali și crearea serviciilor performante pentru contribuabili.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
4.1.1. Consolidarea sistemului informațional fiscal prin dezvoltarea și integrarea componentelor software	2020 – 2023	✓ Gama de funcționalități ale sistemului informațional extinsă; ✓ Eficiență în integrarea și interacțiunea cu alte sisteme informaționale;
4.1.2. Perfecționarea și îmbunătățirea politicii de securitate cibernetică	2020 – 2023	✓ Cost minimizat de administrare fiscală; ✓ Toate componentele sistemului informațional al SFS unificate; ✓ Cele mai bune practici privind sistemul de management fiscal implementate; ✓ Ciclul de viață ale componentelor majore ale sistemului informațional integrat asigurat; ✓ Securitate cibernetică asigurată la nivel înalt

Obiectiv general 4.2: Alinierea capacității și infrastructurii tehnice în corespundere cu necesitățile sistemului informațional, structura organizațională și modificările legislative

De ce?

Eficiența unui sistem informațional este determinată în mare parte de resursele infrastructurii hard a rețelei. Pentru o funcționare eficientă a sistemului informațional integrat, pe lângă dezvoltarea aplicațiilor soft de administrare fiscală este necesar de asigurat și cu o componentă hard modernă și competitivă.

Activități specifice	Perioada de implementare	Beneficiile scontate
4.2.1. Extinderea platformelor de sistem necesare pentru sistemul informațional integrat	2020 – 2023	✓ Infrastructură tehnică armonizată cu necesitățile informaționale ale SFS achiziționată;
4.2.2 Adaptarea infrastructurii și integrarea componentelor hard conform necesităților sistemului informațional integrat	2022 – 2023	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Continuitate în activitate și nivel redus de defecțiuni tehnice ale componentelor hard ale sistemului informațional; ✓ Nivel ridicat de securitate informațională

IV. Indicatorii de progres asociați Strategiei și riscurile în implementare

Indicatorii de progres asociați Strategiei de dezvoltare a SFS pentru anii 2020 – 2023, care vor măsura performanța instituției sunt următoarele:

Indicatorii de progres cantitativi				
Indicator	Sursa datelor	Unitatea de măsura	Valoarea de referință (2018)	Ținta pentru 2023
Nivelul de realizare a sarcinii anuale de încasări	Trezorerie	%	104	100
Ponderea arieratelor fiscale în total venituri administrate de SFS	SI SFS	%	6,7	6,47
Costurile de administrare fiscală (<i>la un leu venituri la bugetul public național</i>)	Date interne SFS	MDL	0,01	0,01
Capacitatea SFS de a face față la provocări	Declarația de răspundere managerială	Nr. de standarde conforme	Partial conform	Conform
Ponderea serviciilor electronice (<i>în total servicii prestate de SFS</i>)	Date interne SFS	%	62	90
Numărul accesărilor paginii oficiale	www.sfs.md	mil. accesări	6,8	7,1
Timpul utilizat pentru conformare	Clasament Doing Business	ore/an	181	165
Rezultativitatea controalelor (<i>controale rezultative (soldate cu obligații fiscale calculate suplimentar la buget) față de total controale planificate pe bază de risc</i>)	SI SFS	%	91,7	95
Ponderea sumelor încasate în rezultatul controalelor (<i>din totalul sumelor calculate</i>)	SI SFS	%	84	85
Nivelul de conformare voluntară (<i>ponderea impozitelor și taxelor calculate la un leu vânzări</i>)	SI SFS	%	24	25
Ponderea declarațiilor electronice (<i>în total declarații prezentate de contribuabili, persoane fizice și juridice</i>)	SI SFS	%	66	70
Ponderea contribuabililor activi care completează declarația pe venit (<i>în totalul contribuabililor înregistrați</i>)	SI SFS	%	84	90
Gradul de satisfacție al contribuabililor, persoane fizice față de serviciile prestate de SFS	Sondaj independent	%	69	74
Gradul de satisfacție al contribuabililor, persoane juridice față de serviciile prestate de SFS	Sondaj independent	%	76	81
Indicatorii de progres calitativi				
Structură unificată funcțională				
Funcțiile de bază ale SFS centralizate				
Sistem eficient de management al resurselor umane				
Registrul contribuabililor lucrativ, viabil și interconectat cu Registrul de stat deținut de Î. P. Agenția Servicii Publice				
Sistem de management al riscurilor de conformare dezvoltat				
Sistem informațional automatizat de management al cazurilor dezvoltat și integral funcțional				
Sistem informațional integrat dezvoltat				
Catalog al proceselor de business din cadrul Serviciului Fiscal de Stat fiabil				

Riscurile ce pot surveni în procesul de implementare a Strategiei se referă la:

Riscuri externe

- instabilitate politică și imixtiune în activitatea desfășurată, lipsa susținerii în consolidarea relațiilor internaționale la nivel de guvern
- interesul scăzut de cooperare din exterior
- legislația inadecvată, politici și managementul defectuos în sistemul guvernamental
- reducerea sau sistarea finanțării (bugetare sau din cadrul proiectelor)
- oferte de servicii neconforme cu cerințele minime prevăzute de metoda de achiziție conform ghidurilor Băncii Mondiale (proiectul TAMP)

Riscuri interne

- personalul (fluctuația cadrelor, motivarea insuficientă, existența unui segment de funcționari fiscali reticenți la reforme/predispuși la corupție, etc.)
- deficiențe de comunicare cu administratorul tehnico-tehnologic al sistemului informațional al SFS
- capacitățile reduse de planificare, gestionare și monitorizare a obiectivelor strategice
- neidentificarea corespunzătoare a domeniilor cu un grad de control al riscurilor mai scăzut pentru planificarea misiunilor de audit
- planificarea necorespunzătoare a acțiunilor menite să asigure implementarea recomandărilor de audit

Totodată, se propun următoarele ***măsuri de minimizare/diminuare a riscurilor***:

- ✓ implementarea unor politici eficiente de management a resurselor umane, în vederea reducerii fenomenului de fluctuație a personalului, precum și stimulării nonfinanciare a angajaților;
- ✓ identificarea unor eventuale oportunități de finanțare alternative, pentru a acoperi cheltuielile asociate cu implementarea acțiunilor Strategiei și/sau justificarea priorităților înaintate în procesul de elaborare a CBTM;
- ✓ elaborarea și semnarea acordului de cooperare/memorandum-ului de înțelegere cu administratorul tehnico-tehnologic al SFS;
- ✓ implementarea unei strategii eficiente de comunicare, care va contribui la diminuarea rezistenței instituționale/personale a angajaților față de schimbările strategice;
- ✓ consolidarea capacităților în domeniul managementului proiectelor care va contribui la majorarea capacității de planificare, gestionare și monitorizare a obiectivelor strategice.

V. Estimarea costurilor aferente implementării

Strategia de dezvoltare a Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2020 – 2023 este elaborată în corespundere cu obiectivele setate la nivel național, cât și sectorial. Activitățile planificate sunt coordonate cu documentele de politici de importanță majoră, în cadrul cărora deja au fost estimate costurile de realizare. Astfel, costurile de implementare a Strategiei vor fi acoperite din bugetul de stat, în limita alocațiilor prevăzute în legea anuală a bugetului.

De asemenea, o mare parte a obiectivelor strategice din prezentul document vor fi acoperite financiar din contul fondurilor și împrumuturilor oferite de organizațiile internaționale în cadrul proiectelor de asistență curente și viitoare.

VI. Implementarea, monitorizarea, raportarea și evaluarea Strategiei

Performanța Serviciului Fiscal de Stat, urmare a implementării prezentei Strategii va fi măsurată prin nivelul de atingere a indicatorilor de progres stabiliți în capitolul IV.

De asemenea, implementarea obiectivelor Strategiei va fi asigurată prin elaborarea și implementarea planurilor anuale de activitate ale SFS, ținând cont de activitățile specifice stabilite. Astfel, în procesul de planificare operațională pentru fiecare activitate vor fi stabiliți indicatori de rezultat care să contribuie la obținerea beneficiilor scontate.

În procesul de implementare a Strategiei se va efectua monitorizarea continuă a progresului înregistrat la realizarea obiectivelor și rezultatelor obținute. În acest sens, vor fi colectate și analizate informațiile relevante și vor fi întocmite rapoarte intermediare și raportul final.

Rapoartele intermediare vor fi realizate anual, pe parcursul primului trimestru al următorului an de implementare. Rapoartele vor fi analizate în cadrul Consiliului executiv al Serviciului Fiscal de Stat și prezentate Ministerului Finanțelor. În raport va fi indicat progresul atins, precum și oportunități noi de implementare, amenințări privind atingerea rezultatului stabilit și posibile căi de soluționare. Totodată, în dependență de informațiile disponibile și progresele atinse, Strategia urmează a fi revizuită anual și ajustată, în caz de necesitate.

Evaluarea finală a Strategiei va fi realizată în primul semestrul al anului 2024 și va conține, inclusiv, analiza impactului. Raportul final, ca urmare a analizei acestuia în cadrul Consiliului executiv al Serviciului Fiscal de Stat, va fi prezentat Ministerului Finanțelor.